

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 40:

Forslag til folketingsbeslutning om integration i folkeskolen.

Af Anne-Marie Meldgaard (S) m.fl.
(Fremsat 30/3 2005).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Regeringen er ganske enig i, at vi skal bidrage til at sikre, at de tosprogede får den bedst mulige undervisning, og erfaringen viser, at de bedst lærer dansk, hvis de også omgås danske børn. Derfor kan der være god grund til at sikre en større spredning af de børn, som har sprogvan- skeligheder. Jeg siger det udtrykkeligt på den måde, for vi skal jo ikke anlægge etniske kriterier, men vi må godt anlægge pædagogiske krite- rier.

Derfor har regeringen fremsat lovforslag nr. L 135 om styrket undervisning i dansk som andetsprog, som giver, hvis det bliver vedtaget, kommunerne mulighed for at indskrive tospro- gede elever med sprogstøttebehov på skoler, hvor man bedst kan imødekomme deres behov. Det er den såkaldte Albertslundmodel. Derved kan kommunerne modvirke, at der ved koncen- tration af tosprogede elever med sprogstøttebe- hov kan skabes miljøer, som hæmmer tilegnel- sen af dansk.

Jeg vil også gerne fremhæve, at regeringen som led i strategien fra sidste år mod ghettoise- ring besluttede at iværksætte projektet »Dette virker på vores skole«. Der er afsat knap 6 mio. kr. til projektet, som omfatter flere initiativer. Der vil blive iværksat en indsamling og formid- ling af gode resultater fra skoler med mange to- sprogede. Der er faktisk skoler, der opnår for- bløffende resultater i betragtning af opgavens sværhed, så vi vil gerne udbrede bedste praksis.

Der vil blive igangsat et udviklingsarbejde til- knyttet forskere for at styrke andetsprogs-pæda- gogikken, og en styrkelse af forældreansvaret er også et led i strategien.

Forslagsstillerne foreslår, at der sættes et mål for det maksimale antal tosprogede på den en- kelte skole. Det har jeg også hørt at Det Radikale Venstre har foreslået. Man klør sig lidt i nakken i de kommuner, hvor gennemsnittet af tosproge-

de er på 30 pct. og derover, for så er det jo ikke så let at fastholde et maksimum på 25 pct., men sådan er der jo visse ting, som er løbet helt ud af kontrol. Det er jo sagen. Derfor er det ikke så let at sige til Københavns Kommune, til Høje-Taa- strup og til Ishøj, at de kun må have 25 pct. to- sprogede i deres klasser. Det er svært, når gen- nemsnittet er 30 pct.

Hvad angår ønsket om yderligere skoletilbud for at støtte integrationen, er jeg naturligvis åben over for forsøg, hvor kommuner ønsker at give den optimale undervisning ved en længere sko- ledag. Der er i øjeblikket meget fredssommelige og konstruktive drøftelser mellem ministeriet og Odense Kommune og Høje-Taastrup Kommune, som med respekt for loven nu kan finde en måde, hvorpå de kan realisere formålet med deres tanker om en heldagsskole, men vel at mærke uden at skolefritidsordningen bliver obligato- risk. Det vil nemlig kræve lovændring, og det vil regeringen ikke foreslå.

Forslaget går endvidere ud på, at kommuner- ne skal have økonomi til at oprette magnetskoler og sænke klassekvotienterne i områder med mange tosprogede. Det kan være fint, og det praktiseres allerede nogle steder. Men det er ikke nødvendigvis sådan, at flere penge giver bedre skoler. I dag findes der skoler med særlige tilbud, som ikke er dyrere end andre skoler. Så det er ikke nødvendigvis pengene, der gør det, selv om flere penge selvfølgelig altid er rare at have.

Kl. 16.10

I forhold til kommunerne mener jeg ikke, at regeringen bør motivere til udnyttelse af be- stemte redskaber. Kommunerne bør have red- skaberne til håndtering af integrationsproblema- tikken, og de bør have mulighed for anvende dem på en måde, der passer til de lokale for- hold.

Allerede i dag har kommunerne mulighed for at indrette skoledistrikterne sådan, som det er mest hensigtsmæssigt. De kan tildele pædago- giske fripladser i skolefritidsordningerne af inte- grationsmæssige hensyn osv. Det samme gælder efteruddannelse af lærere, som også er et kom- munalt anliggende, og kommunerne har også her et ansvar for at vise, at de tager integration alvorligt ved at sætte de nødvendige midler af til formålet.

Regeringen lægger op til i ghettoiseringspro- grammet, at den samlede indsats for efterud- dannelse målrettes i forhold til de aktuelle be- hov.

Nogle skoler og private iværksættere har allerede i dag opsøgende arbejde over for forældre, som man frygter vil fravælge den lokale folkeskole på grund af betænkeligheder ved antallet af tosprogede. Jeg tror, at den bedste måde, man kan støtte sådanne initiativer på, er ved at opsamle erfaringer og informere om, hvad der virker. Derfor har regeringen besluttet at afsætte penge til at finansiere et sådant informationsarbejde, så vi kan få spredt den gode praksis.

Jeg deler altså den bekymring for integrationen, som kommer til udtryk i forslaget. Jeg er enig med forslagsstillerne i, at der skal sættes ind i tide. Men regeringen har altså gjort det, som her er nævnt.

Vi kan ikke tilslutte os forslaget, som det ligger, da vi synes, det har en række svagheder, som jeg også har nævnt. Der er problemer med incitamentsstrukturen, der er for stor vægt på ensartede centrale løsninger, og der er for lidt lokalt råderum, men jeg er glad for, at forslaget viser, at Socialdemokratiet tager integrationsproblematikken alvorligt, og jeg glæder mig til at indgå i yderligere drøftelser og et samarbejde om, hvordan folkeskolen bedst muligt kan være med til at løfte den tunge integrationsopgave, der ligger foran os. For vi skal hele tiden huske, at det problem, vi behandler her, er et problem, der vokser. Antallet af 16-19-årige med anden etnisk baggrund vil tredobles de næste 10 år.

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Ministeren sagde, hvilket Det Radikale Venstre er meget enig i, at det er afgørende, at der anlægges pædagogiske kriterier og ikke etniske kriterier, men ved en anden lejlighed har ministeren, nemlig over for Politiken den 15. maj 2005, udtalt:

»Vi er nødt til at se i øjnene, at det er ikke danskernes børn, som skaber dette problem. Det er de tosprogedes børn, som er problemet, og derfor er det også mere rimeligt, at det er dem, som flytter sig.«

Skal man forstå det sådan, at ministeren mener, at danske elever pr. definition ingen pædagogiske sprogmæssige problemer har, og at man omvendt, hvis man er tosproget, efter ministerens opfattelse pr. definition har sproglige vanskeligheder, som kræver pædagogiske tiltag?

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg er glad for spørgsmålet, for det er en rigtig Politikenhistorie. Det, som hr. Morten Østergaard her nævner, er et udpluk fra et interview, som Politiken selvfølgelig sætter op og trykker med spærrede typer som overskrift på hele artiklen.

Jeg har ikke en båndudskrift, men jeg har ved enhver lejlighed understreget og gjorde det jo også her i min tale, at vi ikke anlægger etniske kriterier. Det handler om, hvem der har behov for særlig pædagogisk indsats, når det gælder sprogdudvikling. Der er masser af indvandrerbørn, som taler udmærket dansk. Vi anlægger ikke etniske kriterier.

Jeg har besvaret spørgsmålet i et læserbrev i Politiken, og jeg håber, det bliver optaget, og nu har jeg så gentaget det her.

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Men det vil så sige, at da ministeren – det kan så muligvis også være forkert, men det kan vi jo få afkræftet – lægger op til, at busing, som det bliver kaldt, er en udmærket idé, så mener ministeren, at det gælder alle, der måtte have pædagogiske problemer, uanset om de har en tosproget eller en monosproget baggrund.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Spørgsmålet opstår ikke i min begrebsverden, for jeg er imod busing. Det er jo heldigvis sådan, at indvandrer- og flygtningeforældre næsten altid er meget optagede af, at deres børn lærer noget i skolen, og derfor behøver vi ikke tvangsmidler.

Kl. 16.15

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Jeg kvitterer for de bemærkninger fra – jeg var lige ved at sige integrationsministeren – undervisningsministeren. Ministeren giver jo udtryk for, at der er nogle kommuner, der har en meget stor andel af elever med tosproget baggrund, og at det i sig selv er et problem. Vil ministeren ikke give mig ret i, at de seneste undersøgelser, som jo netop også skabte en masse debat, som jeg tror, at både regeringen og også undervisningsministeren deltog i, jo netop handlede om, at storbykommuner beklagede sig over, at når de elever, der havde gået i de små kommuners sko-

ler rundtomkring i de første år af deres ophold i Danmark, så efter en periode flyttede ind til storbyerne, kom de med sproglige kompetencer, der var langt ringere end dem, som deres egne så at sige tosprogede børn havde, altså, det at man f.eks. i København får elever ind, der flytter fra omegnskommunerne og har meget ringere sproglige kompetencer end de børn, der er vokset op i Københavns Kommune, har?

De kommuner, eksempelvis Ishøj, Høje-Taastrup og København, som jo har en stor andel af elever med tosproget baggrund, oplever, at den andel af deres børn, der taler dansk, gør det bedre end tilsvarende i mange af de små kommuner, som har få børn med indvandrerbaggrund. Er det ikke korrekt, at det, at man har få med indvandrerbaggrund, er ikke et kriterium for, at man også er god til at tilegne sig sproget?

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg har læst de samme udtalelser fra nogle personer tilknyttet de store byers skoler. Det er jo ikke sikkert, at de udtalelser dækker gennemsnittet. Det er ikke sikkert, man kan generalisere ud fra de udtalelser. Man skal også huske på, at man ude i de små kommuner har alle de nyankomne børn, hvorimod man i de store kommuner har børn af forældre, som har været her i meget længere tid. Det kan der siges en hel masse om.

Ingen skal komme og bilde mig ind, at man lærer mere ved at være på en skole, hvor et meget stort antal taler et andet sprog derhjemme end dansk, sammenlignet med skoler, hvor man går blandt overvejende danske elever. Jeg tør vædde på, at det sidste er det, der giver den bedste sprogopklæring.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

En ting er jo, hvilken fornemmelse man kan have, en anden ting er selvfølgelig, hvad der er faktuelle informationer. Jeg står her med en artikel fra Ritzau – det er fra den 18. marts 2005 – hvor man i København har undersøgt sprogkompetencer hos børn i 2. klasse, og den undersøgelse viser, at børnene i 2. klasse i København klarer sig lige så godt i dansk som deres jævnaldrende i resten af landet, uanset hvilken sproglig baggrund man har.

De børn i København med indvandrerbaggrund, tosprogede børn, der går i de københavnske skoler – og det er helt korrekt, som mi-

nisteren også anfører, at det typisk er børn af forældre, der har boet her i længere tid – klarer sig umiddelbart lige så godt i dansk som børn i resten af landet, står der i artiklen. Det viser en undersøgelse af 117 tosprogede børn født i 1990.

Gruppen var det første hold, der kunne modtage sprogstimulering, før de begyndte i børnehaveklassen. Det vil sige, at det ikke er antallet alene, der er afgørende for, hvor god man bliver til at tilegne sig sproget, det er i lige så høj grad de metoder og de tilbud, man giver til børn, fra de er små.

Så vil jeg egentlig også gerne lige anføre, når nu ministeren gjorde en stor dyd ud af at sige, at det ikke er etniciteten i sig selv, der er problemet, men at det er manglende sprogkompetencer, så kom ministeren til at sige, at det, at der vil være en vækst i antallet af børn eller unge med indvandrerbaggrund, i sig selv var et problem og ville øge problemets omfang, fordi antallet af unge med indvandrerbaggrund vokser.

Jeg går vel ud fra, at ministeren i samme spor mener, at det ikke er væksten i antallet af indvandrerunge, der et problem i sig selv, hvis man bare kan klare integrationen ordentligt.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Nu ved jeg jo fra mit tidligere ministerområde, at man kan diskutere med hr. Kamal Qureshi herfra og til dommedag. Og man kan ikke sige tre linjer, uden at hr. Kamal Qureshi kan finde et eller andet, som han så kan brodere et eller andet på.

Jeg kan slet ikke huske, hvad det var, hr. Kamal Qureshi sagde. Men det var vist noget med, at der var københavnske skoler, der gør det godt. Fint. Dem lykønsker vi, og dem roser vi. Det er vi enige om. Men der er også problemer i København. Den københavnske PISA-undersøgelse afslørede jo, at københavnere har et større problem med manglende kundskaber, når de går ud af skolen, end man har i den øvrige del af landet. Det kan der så være forklaringer på. Jeg synes bare ikke, at vi ud fra nogle sporadiske undersøgelser kan generalisere, som hr. Kamal Qureshi gør.

Kl. 16.20

(Kort bemærkning).

Troels Ravn (S):

Jeg bemærkede, at undervisningsministeren i sit indlæg kritiserede forslaget for at indeholde for mange elementer, der ville betyde centralistiske

løsninger. Det er dog en interessant bemærkning fra en undervisningsminister, der ellers i øvrigt er kraftigt fortaler for massive, nationale test og evalueringmetoder i folkeskolen, men lad nu det ligge. Men har undervisningsministeren ikke bemærket, at forslaget netop lægger op til, at det er i det kommunale selvstyre, at de forskellige indsatser skal udmøntes?

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jo, og det var just det, jeg henviste til, at forslaget går ud på: At vi skal fortælle kommunerne, hvad de skal gøre.

(Kort bemærkning).

Troels Ravn (S):

Det svar forstod jeg ikke helt. Altså, er vi ikke enige om, at når en indsats bliver lagt ud i kommunerne, en udmøntning under det kommunale selvstyre, så er det netop et eksempel på, at der er tale om decentralisering og ikke centralisering?

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jo, men som jeg læser de 12 punkter, så er der jo en hel del med, at vi skal motivere kommunerne til det ene, og vi skal få dem til at gøre det andet. Vi skal jo efteruddanne lærerne, skønt det er en kommunal opgave, og der skal afsættes midler til målrettede forskningsprojekter osv. Ja, det sidste er måske ikke en henstilling til kommunerne, men det er igen noget, som handler om, hvad staten og regeringen skal gøre, som faktisk henhører under kommunerne.

Regeringen foreslår jo også nogle ting, som har med kommunerne at gøre, men vi går mere den vej, at vi vil give kommunerne nogle muligheder, de ikke har i dag, f.eks. den mulighed, som Albertslund Kommune har benyttet sig af, og som vi nu ved lovforslag nr. L 135 vil give til alle kommuner. Det er mere vores vej.

Men jeg har ikke noget imod, at man vælger en blanding af det ene og det andet. Det skal ikke skille os ad, og hr. Troels Ravn skal ikke tage det så tungt. Regeringen laver også somme tider pålæg til kommunerne. Det erkender vi blankt.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Jeg studsede lidt over ministerens bemærkning om, at det nærmest skulle være katastrofalt,

hvordan situationen er i København på baggrund af PISA-undersøgelserne, når det slås fast i PISA-undersøgelsen, at der i København, ikke fordi niveauet er særlig højt, det ligger på det samme niveau som gennemsnittet for hele landet, hvad angår læsefærdigheder, faktisk er en enormt stor spredning mellem de forskellige skoler. Men – og jeg citerer:

»Der kan ... ikke siges noget om sammenhængen mellem koncentration af tosprogede og læseresultater.«

Derimod siger undersøgelsen, at de skoler, som klarer sig bedre, end man skulle have forventet, er de skoler, som har en systematisk efteruddannelse af lærere, og de, der anvender mere lokal evaluering. Det er bare for at få ministeren til at bekræfte, at det faktisk er det, der står i PISA-undersøgelsen. Det er ikke helt det samme som det, ministeren sagde i sit tidligere indlæg.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Det lyder da meget lærerigt. Det glæder mig, at hr. Arbo-Bæhr er lige så optaget af PISA-undersøgelsen, som regeringen er. Så håber jeg også, at hr. Arbo-Bæhr vil støtte nogle af de foranstaltninger, vi nu kommer med.

Hvis det er rigtigt, at antallet af tosprogede ikke påvirker læseresultaterne, så er der jo ingen undskyldning for, at Københavns Kommune ligger lidt i den tunge ende med hensyn til læseresultater generelt, men det er ikke nogen anklage mod Københavns Kommune. Det var kun, fordi hr. Kamal Qureshi begynder at diske op med, hvor fremragende tingene går i København. Så skrev jeg en lille fodnote, som så førte til en større diskussion. Det var ikke hensigten.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Jeg vil bare godt have slået det fast, for at vi nu kan gå videre, for der er jo behov for forbedringer i folkeskolen. Det er vi jo alle sammen enige om, og det har ministeren også nu bekræftet. Det er bare vigtigt, at vi får slået fast, hvad det er for nogle problemer, vi har i folkeskolen. Og det er derfor, jeg bare vil have ministeren til at bekræfte, at PISA-undersøgelsen ikke viser, at der skulle være specielle problemer i København, og ikke viser, at koncentrationen af tosprogede er det, der betyder noget afgørende for læsefærdighederne, når man går ud af skolen.

(Kort bemærkning).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Jeg vil ikke bekræfte noget som helst. Den PISA-undersøgelse er velegnet til at læse og sætte sig ind i og ikke til at lave mundhuggeri om i Folketinget.

Den fg. formand (Elisabeth Arnold):

Vi siger tak til ministeren og tager fat på ordførerrækken. Den første ordfører er fru Anne-Mette Winther Christiansen.

Anne-Mette Winther Christiansen (V):

Der er for Venstre at se en lidt omvendt problemstilling i det her beslutningsforslag, for der er flere af de ting, der ønskes gjort, som allerede er sat i gang. Det vil sige, at hvis vi stemmer for dette beslutningsforslag, så vil vi automatisk sætte alt i stå, og vi vil ikke kunne se resultaterne af de forskellige tiltag, som er i gang.

Venstre vil gerne give kommunerne mulighed for at fordele tosprogede på de skoler, som kan lave modtageklasser, og som kan tilbyde et godt forløb. L 135 er fremsat i Folketinget for netop at give en sammenhæng i integrationen.

Venstre vil gerne fremme lærernes faglighed i undervisningen af de tosprogede, og derfor er det meningen, at dansk som andetsprog, som kører på nogle seminarier, skal foreslås at indgå i linjefagsrækken på lærerseminariet.

Venstre går ikke ind for tvungen SFO-pligt, så dette punkt er vi direkte imod.

Når vi summerer alle punkterne op, er der rigtig mange gode intentioner, men handlingerne svarer ikke til Venstres ønsker på netop dette område i forhold til, hvad der er kommet i »En ny chance til alle« og i vores regeringsgrundlag. Derfor må jeg sige, at Venstre ikke kan støtte dette beslutningsforslag.

Den fg. formand (Elisabeth Arnold):

Vi siger tak til ordføreren; der er ikke nogen spørgsmål. Den næste ordfører i rækken er hr. Troels Ravn.

Troels Ravn (S):

Vi er i Danmark i de senere år vidner til, at der i samfundet i stadig stigende grad skabes større skel mellem befolkningsgrupperne, etniske danskere på den ene side og flygtninge og indvandrere på den anden. Det er således ikke forkert at tale om det delte Danmark, og det er desværre en tendens, der er stigende.

Det delte Danmark kommer til udtryk, fordi vi i stigende grad går i børnehaver, går i skole, dyrker fritidsinteresser, er på job og bor i kvarterer sammen med nogle, der ligner os selv. Socialdemokraterne mener ikke, at det er nogen god udvikling, at vores samfund på den måde er et delt samfund. Det er da også således en opgave for politikere at gribe ind og handle aktivt, når samfundet udvikler sig på en skæv og uhenigtsmæssig måde.

Som nævnt kommer det delte Danmark også til udtryk i folkeskolen, hvor der på mange skoler enten er en klar overvægt af etniske danske børn eller af børn af flygtninge og indvandrere, altså tosprogede børn.

Integrationen af børn og unge, der er indvandrere eller efterkommere af indvandrere, er en af fremtidens vigtigste politiske udfordringer. Vi skal give alle børn uanset deres etniske baggrund gode fremtidsmuligheder, og derfor fremsætter Socialdemokraterne beslutningsforslag om integration i folkeskolen.

Vedtages forslaget, pålægger Folketinget regeringen at modarbejde opsplittelsen i henholdsvis folkeskoler med et overtal af indvandrere og folke- og privatskoler med få etniske minoriteter samt at udnytte det potentiale for integration, som folkeskolen besidder.

Mange folkeskoler løfter integrationsopgaven godt, men i nogle områder er opgaven så stor, at folkeskolerne og kommunerne efterspørger nye midler og rammer for arbejdet. Et af målene for integrationen i folkeskolen er at sikre, at kommunerne over en årrække opnår en fordeling af tosprogede børn, således at andelen af tosprogede børn på den enkelte skole ikke overstiger andelen på kommunens andre skoler betydeligt.

Kl. 16.30

For at dette mål kan nås, pålægges regeringen at sikre, at kommunerne inden for rammerne af det kommunale selvstyre opnår en fordeling af tosprogede børn, så ingen skole skal håndtere mere end 25 pct. tosprogede; at sikre kommunerne den nødvendige lovhjælp, så børnene på baggrund af sprogtest kan indskrives på de skoler, som bedst kan håndtere problemerne; at kommunerne motiveres til om nødvendigt at ændre skoledistrikterne, så fordelingen af tosprogede bliver bedre; at folkeskoler, som fravælges, fordi forældrene har en ubegrundet mistanke om, at skolen er præget af utilstrækkelige ressourcer på grund af integrationsproblemer, iværksætter et opsøgende informationsarbejde forud for forældrenes valg af skole; at der i de

mest udsatte ghettoområder oprettes helhedsskoler, hvilket betyder, at skole og fritidsordning indgår i et tæt og forpligtende samarbejde; at der generelt tildeles fripladser i skolefritidsordning og -klub til børn, der har brug for en integrationsindsats uden for hjemmet; at undervisningen i dansk som andetsprog opprioriteres på seminarierne; at flere lærere efteruddannes i dansk som andetsprog, og endelig at der afsættes midler til målrettet forskning, der sikrer de bedste metoder til de tosprogede elevers sprogudvikling og integration.

Jeg tror, at alle partier i Folketinget vil give mig ret i, at integration af tosprogede børn i folkeskolen er en vigtig og stor opgave, som kræver en særlig indsats. En ordentlig integration af børnene giver nemlig en lang, lang række positive følgevirkninger: en god og tryk skolegang for børnene, muligheden for at knytte venskaber på tværs mellem etniske danskere og danskere med anden etnisk baggrund, en sikring af, at tosprogede elever får en ungdomsuddannelse og siden hen beskæftigelse i samfundet; og som nævnt i indledningen en sikring af et samfund i balance. En god integration modvirker nemlig, at det danske samfund bliver et delt samfund.

Jeg kan derfor kun opfordre mine ordførerkolleger i Folketingssalen til at bakke op om dette forslag.

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Det er blot til præcisering. Jeg skal bare forstå, om Socialdemokratiet og hr. Troels Ravn er enige med ministeren og med Det Radikale Venstre i, at det bør være pædagogiske kriterier, der bliver lagt til grund for en eventuel diskussion af, hvor man bedst får sin skolegang, og ikke, som jeg forstår på ordføreren, etniske kriterier, altså det at være tosproget i sig selv. Mener Socialdemokratiet, at det pr. definition er et problem at være tosproget, som gør, at man altså skal indregnes i de her kvoter, som der lægges op til i forslaget?

(Kort bemærkning).

Troels Ravn (S):

Nej, det mener Socialdemokraterne ikke, og det mener jeg heller ikke. Det er pædagogiske kriterier, der er retningsgivende for, hvilken skole man bliver tilbudt. Det er også derfor, jeg nævner, at det vil være en sproglig test, der er med til at danne baggrunden for, hvilken skole der bliver tilbudt.

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Så bliver der i naturlig forlængelse af det grund til at spørge igen. Vi forstod på ministeren, at det ikke er hans overbevisning, at man skal bruge tvang, fordi det ikke er nødvendigt. Vi deler den opfattelse, men vi kan så se af forslaget her, at der altså skal bruges tvang i forbindelse med de her sprogtest.

Der vil vi bare spørge Socialdemokratiet, om det så er en tvang, der skal gælde alle elever, som i givet fald bliver sprogtestet og vejet for lette? Skal man simpelt hen sprede problemerne, dvs. med tosprogede, monosprogede, danske og etniske, over alle skolerne, da det åbenbart er pædagogiske kriterier?

(Kort bemærkning).

Troels Ravn (S):

Jeg mener, at det må bero på en samtale mellem forældre og skole, om nødvendigt også med involvering af skoledirektionen i den pågældende kommune, hvor forældrene så får tilbudt det skoletilbud, som passer bedst til den enkelte elev.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Hr. Troels Ravns sidste indlæg gjorde mig lidt i tvivl, så jeg vil bare lige give ordføreren lejlighed til at præcisere det nærmere. Vil det sige, at det er et tilbud om en sprogtest, der er tale om, og ikke en sprogtest, som eleverne automatisk vil få foretaget? Det er et tilbud, som skolen giver til forældrene, at deres børn kan blive sprogtestet? Er det sådan, det skal forstås?

(Kort bemærkning).

Troels Ravn (S):

Nej, det er det ikke. Det er en sprogtest, som er obligatorisk, men på baggrund af sprogtesten og på baggrund af en skole-hjem-samtale får barnet og forældrene tilbud om den skole, der passer bedst.

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Så var det faktisk et relevant spørgsmål. Betyder det så i forlængelse af hr. Morten Østergaards spørgsmål, at alle elever på de pågældende skoler uanset deres etniske baggrund vil få foretaget en sådan sprogtest? Skal det forstås sådan, at alle eleverne får foretaget en obligatorisk sprogtest, hvorefter man så vurderer, hvilke pædago-

giske tiltag der skal tages over for dem, der har sproglige vanskeligheder?

Kl. 16.35

(Kort bemærkning).

Troels Ravn (S):

Det er altid givtigt med en debat, som måske kan afklare de forskellige spørgsmål, der er. Men jeg mener rent faktisk at det må være sådan, at alle børn skal have en sprogtest for at få tilbudt den bedste undervisning og som sagt eventuelt også det bedste skoletilbud for den enkelte elev.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Jeg synes, vi har behov for at få afklaret, hvad det her spørgsmål om tilbud egentlig betyder, så lidt i forlængelse af de to tidligere spørgsmål, vil jeg spørge:

Hvad sker hvis forældrene på baggrund af den her skole-hjem-samtale, hvor der bliver givet et tilbud til forældrene om den bedste skole med det bedste tilbud, som hr. Troels Ravn sagde det, siger nej til dette tilbud? Hvad sker der så ifølge det forslag, som vi har med at gøre her?

(Kort bemærkning).

Troels Ravn (S):

Man kan sagtens forestille sig, at de pågældende forældre får besked fra skolemyndighederne om, at det er tilbuddet, der gives.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Skal det forstås på den måde, som jeg forstår det, hr. Troels Ravn siger, nemlig at det er et tilbud, man ikke kan sige nej til? Er det korrekt forstået?

(Kort bemærkning).

Troels Ravn (S):

Under almindelige omstændigheder vil langt, langt de fleste forældre naturligvis rette sig efter det tilbud, der bliver givet af skolemyndighederne. Men der er selvfølgelig nogle juridiske ting i det her. Eksempelvis har den enkelte skolemyndighed også en forpligtelse til at anvise, hvilken klagemyndighed et eventuelt forældrepar vil skulle benytte sig af. Men det vil ikke være ualmindeligt i den virkelige verden, at en skolemyndighed formulerer tilbuddet til det pågældende forældrepar som netop et tilbud, der skal følges.

Den fg. formand (Elisabeth Arnold):

Der er ikke plads til flere spørgsmål, og vi siger tak til ordføreren. Den næste ordfører i rækken er fru Louise Frevert.

Louise Frevert (DF):

Det er et umiddelbart sympatisk forslag, når man ser på de her 12 punkter, som Socialdemokraterne har lagt frem. Men når det er sagt, vil jeg sige, at jeg synes, at det er lige på kanten af, hvad jeg vil betegne som et forligsbrud, hvis Socialdemokraterne gik hen og fik et flertal for det her. For så vidt jeg erindrer – hvis Socialdemokraternes ordfører ellers hører efter – er Socialdemokraterne med i et forlig, og jeg vil bare erindre ordføreren om, at vi har brugt mange, mange timer under forhandlinger på eksempelvis at diskutere test.

Derfor kommer det fuldstændig bag på mig, at et af de punkter i det her forslag lige nøjagtig handler om test. Nu ser det ud, som om Socialdemokraterne er rigtig, rigtig positive over for test, og det kan jeg jo kun kvittere for og synes er en strålende idé, for det er lige nøjagtig noget af det, som vi har siddet og plæderet for i timevis, i dagevis, i månedsvis, ja, nærmest i år, i sidste samling. Der var Socialdemokraterne fuldstændig urokkelige, når det drejede sig om test.

Her foreslår de så, at man skal have test. Men nu bliver det jo spændende at se, hvad det er for nogle test, vi skal have, om det skal være obligatoriske nationale test, og hvad de skal indeholde. Det melder historien ikke noget om her, men jeg vil da gerne i første omgang kvittere for, at Socialdemokraterne har fået en form for klarsyn og har indvilliget i og fundet ud af, at test er den rette vej frem.

Så jeg vil gerne på Dansk Folkepartis vegne og sikkert også på regeringens vegne sige, at det virkelig er et lyspunkt i dag, at det er med i de her 12 punkter.

Men når det er sagt, vil jeg nok sige, at de fleste af de her punkter, som Socialdemokraterne kommer med – distriktsgrænser osv. – er nogle, der allerede kan effektueres i kommunerne på en eller anden måde, samtidig med at vi i al stilfærdighed håber, at hele problemstillingen med de her specielle tiltag for tosprogede børn er en overgangsperiode; ikke mindst for børnenes skyld, for det vil være skrækkeligt at skulle stigmatisere de her stakkels børn i generationer, fordi de ikke kan dansk.

Der er blevet taget mange, mange gode tiltag til sprogstimulering i børnehaveklassen, så vi

håber og tror på, at det vil hjælpe på længere sigt, sådan at de tosprogede børn kan komme til at tale dansk og blive integreret på en rigtig god måde i det danske samfund. For vi skal jo altså huske på, at det er børnene, der er hjulene i Danmarks fremtid.

Kl. 16.40

Men når det er sagt, vil jeg da sige, at specielt det med test er positivt. Jeg synes da også, det er udmærket, at Socialdemokraterne kommer med et forslag, men jeg kan bare ikke forstå, at man lige vipper på kanten her, hvor jeg altså som sagt synes, at man tangerer lige lovlig meget noget, som ligner en gråzone for forligsbrud.

Så det siger næsten sig selv, men jeg siger det nu alligevel: Vi kan ikke støtte Socialdemokraternes forslag.

(Kort bemærkning).

Troels Ravn (S):

Jeg kan til eventuel beroligelse for fru Louise Frevert fortælle, at jeg altid hører godt efter, hvad der bliver sagt.

Der bliver sagt her i forslaget – og nu skulle fru Louise Frevert måske så høre godt efter – at vi vil sikre kommunerne den nødvendige lov-hjemmel, så børnene på baggrund af sprogtest kan indskrives på de skoler, som bedst kan håndtere problemerne. Det forslag kommer vi med i erkendelse af, at virkeligheden har vist, at det er nødvendigt med en særlig indsats på det her område.

Når det ellers gælder test i al almindelighed i folkeskolen, er det en længere pædagogisk diskussion, som jeg naturligvis gerne deltager i på et andet tidspunkt, men jeg mener ikke, at det har noget med den her sag at gøre.

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Det var yderst vanskeligt for mig at høre Socialdemokraternes spørgsmål – det var måske mere en kommentar.

Men så vil jeg også kommentere retur og sige, at det her jo ikke egentlig drejer sig om at høre efter. Her drejer det sig mere om at læse, og jeg kan faktisk godt læse, hvad der står. Det er også derfor, jeg i al beskedenhed kvitterer for, at Socialdemokraterne er kommet på bedre tanker og ønsker test. Så jeg vil bare gå ud fra, at det er nationale test, der selvfølgelig er bygget op på en sådan pædagogisk og forsvarlig måde, at det vil være givtigt for børnene, og at man også i L 135 kan bruge det på en konstruktiv måde.

(Kort bemærkning).

Troels Ravn (S):

Det var fru Louise Frevert, der selv bragte på banen, om jeg nu hørte efter, og det vil jeg så til beroligelse for fru Louise Frevert gøre opmærksom på at jeg altså gjorde.

Men jeg vil spørge fru Louise Frevert, om fru Louise Frevert ikke forstår, at vi må sondre mellem diskussionen af sprogtest i forbindelse med integrationen i folkeskolen og diskussionen af test i al almindelighed, sådan som det er forstået i regeringens tankegang, nemlig at vi skal have en massiv mængde af test i folkeskolen som sådan. Er der ikke en forskel?

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Jo, det er der da sandelig.

Og jeg kan da se, at der står her, at man skal fordele børnene på baggrund af en sprogtest, så børnene indskrives på de skoler, som bedst kan håndtere problemerne, og så tosprogede børn ikke koncentrerer på én skole. Det er en test, som bevirker, at man kommer til at fordele børnene. Det er en sprogtest, vi taler om her, så skal vi nu ikke holde tingene adskilt? Vi skal jo ikke til at blande bananer og kirsebær.

Vi må jo sige, at det her drejer sig om en sprogtest for tosprogede børn, for at de kan komme til at klare sig bedre i skolesystemet.

På den anden side vil vi have andre test – det kan eksempelvis være ligesom det, man kunne kalde gammeldags terminsprøver, eller andet – hvor man kan se, hvad niveauet er. Niveautest vil jeg hellere kalde det. Det er to forskellige ting, vi taler om her, så vidt jeg kan forstå.

(Kort bemærkning).

Morten Østergaard (RV):

Det er bare for at præcisere. Jeg forstod på Socialdemokratiets ordfører, at det ikke bare var en sprogtest af tosprogede børn, men af alle børn, netop for at undgå at stigmatisere de tosprogede.

Derfor er det i den her sammenhæng interessant at høre, om Dansk Folkeparti synes, det er en god idé, at man sprogtester alle børn, der starter i folkeskolen, med henblik på sådan med let hånd at sprede dem, der måtte have problemerne, over alle folkeskoler uanset etnisk baggrund, eller om de er monosprogede eller tosprogede.

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Som udgangspunkt ville det være strålende, at man kunne teste alle børn, for så ville man finde ud af, hvad deres niveau var, og det vil sige, at man virkelig ville kunne sætte ind med ressourcer, så man kunne få alle med på en rimelig måde. Det ville være den eneste rigtige måde, ligesom man kunne bruge det system, der hedder Reading Recovery, som er den newzealandske model.

Men når det er sagt, vil jeg sige, at det her altså lige nøjagtig drejer sig konkret om tosprogede børn. Det er jo dem, der som sådan har problemerne med at kunne integrere sig. Vi taler om integration, vi taler ikke bare om sproglige problemer, men vi taler om sproglige problemer i relation til integrationen.

Så svaret på spørgsmålet er nej. Det, vi mener, er, at vi godt kunne tænke os at teste alle børn for at få dem alle sammen med op i niveau, men når det decideret drejer sig om at placere børnene på skolerne, ligesom der skulle være mulighed for i L 135, som er et lovforslag, der allerede er i gang og skal vedtages her i Folketinget, mener vi, at det er den givtige måde at gøre det på.

Den fg. formand (Elisabeth Arnold):

Vi siger tak til ordføreren. Den næste ordfører i rækken er fru Henriette Kjær.

Kl. 16.45

Henriette Kjær (KF):

Da vores ordfører på området ikke kan være til stede, har jeg lovet at fremføre følgende:

Først vil vi gerne rose Socialdemokraterne for, at de med dette beslutningsforslag viser, at de har taget integrationsproblematikken alvorligt. Det tegner godt for det fremtidige samarbejde i folkeskoleforligskredsen om, hvordan folkeskolen bedst muligt kan være med til at løfte integrationsopgaven og gøre det endnu bedre i fremtiden.

I Det Konservative Folkeparti er vi også meget optaget af at fremme integrationen i folkeskolen. Vi glæder os derfor over, at regeringen allerede har taget adskillige initiativer til at fremme integrationen og imødegå de eksisterende problemer, senest med regeringens nye integrationsudspil, som jo også indeholder en række konkrete tiltag på uddannelsesområdet. Vi er altså rigtig godt på vej, når det handler om at løse integrationsproblemerne i Danmark.

Der er mange gode takter i dette beslutningsforslag, men på flere punkter er vi Konservative ikke enige med forslagsstillerne.

For det første ønsker vi ikke at indføre en fast maksimalgrænse på 25 pct. tosprogede elever på hver skole. Vi er helt enige i, at vi skal sprede de tosprogede elever på flere skoler. Det vigtigste for os er dog ikke det konkrete antal tosprogede elever på en skole, men derimod at vi sikrer, at de tosprogede elever, der ud fra en pædagogisk betragtning har brug for at komme på en anden skole, får mulighed for det. Det er netop indholdet i regeringens lovforslag nr. L 135, som vi behandler i øjeblikket, og som vi Konservative naturligtvis støtter fuldt ud.

For det andet tror vi ikke på, at integrationsproblemerne kan løses ved, at vi bare bruger flere penge. Det handler i stedet om, at vi bruger pengene på den rigtige måde. Vi stiller os noget uforstående over for, at Socialdemokraterne med dette forslag vil give en økonomisk belønning til alle skoler med over 20 pct. tosprogede elever i klasserne. Målet må være, at vi undgår en koncentration af tosprogede elever, ikke at vi skal efterstræbe det. Derfor er den økonomiske incitamentsstruktur i det her forslag helt, helt forkert.

For det tredje er vi ikke enige i, at kommunerne mangler motivation til at udnytte de redskaber, der kan hjælpe dem med integrationsproblemerne. Tværtimod oplever vi, at kommunerne over hele landet er meget optaget af at løse problemerne. Vi kan også konstatere, at mange af de redskaber, som Socialdemokraterne peger på, allerede eksisterer og anvendes af kommunerne i dag.

Vi er altså alt i alt enige i målet med dette beslutningsforslag, men da der er for mange svage punkter, kan vi ikke støtte det.

Den fg. formand (Elisabeth Arnold):

Vi siger tak til ordføreren.

Den næste ordfører er hr. Morten Østergaard.

Morten Østergaard (RV):

Vi skal have en folkeskole for alle. Alle elever i den danske folkeskole skal have den bedst mulige uddannelse. Det er der formentlig ikke nogen mulighed for at skabe uenighed om i Folketingsalen.

Der er mange gode elementer i Socialdemokratiets forslag. Men der er den tendens, som vi også har forsøgt at afdække lidt gennem vores spørgsmål, at man anskuer folkeskolen med en

slags sort-hvidt syn, hvor man pr. definition gør det til et problem at være tosproget. Det er det ikke. Det afhænger naturligvis helt af ens dansk-kundskaber, om det er et problem.

Med et godt og alderssvarende dansk kan man vel tværtimod sige, at det at være tosproget kan blive en styrke. Men der tænkes nok ikke i den her sammenhæng på ambassadebørn eller på børn, som gennem ophold i udlandet har erhvervet sig et andet sprog. Derfor er faren, at forslaget her går ind og etnificerer problemerne, idet både ånd og indhold på flere punkter gør, at det må bidrage yderligere til stigmatisering.

Så konstaterer man korrekt i forslagets bemærkninger, at mange skoler gør det godt og bidrager positivt til integrationen. Derfor er det efter vores mening også forkert at kræve kvoter for antal tosprogede. Det afgørende må være elevernes faglige kompetencer. Hvis ikke enhver tosproget fremover skal være et problem, er vi nødt til at sige, at det er de faglige kompetencer, der er afgørende.

I Århus er det siden 1992 lykkedes at nedbringe andelen af børn, der starter i folkeskolen, som skal starte i en modtageklasse, fra en tredjedel i 1992 til 7 ud af 100 børn i dag.

Et andet problem i forslaget er efter vores opfattelse den manglende anerkendelse af forældrenes rolle. Det ses også i L 135, som er regeringens version af det, som er forslagets punkt 2. Her ser vi samme problemstilling, nemlig den, at der skal indføres tvangsmekanismer, som udraderer forældrenes rolle. Det er vi imod. Vi ønsker, at forældrenes inddragelse skal være maksimal, og derfor ønsker vi heller ikke tvang.

Kl. 16.50

Til gengæld synes vi, at det kan være en udmærket idé at bede kommunerne om at ændre deres skoledistrikter og her være kreative for at kunne fremme en bedre fordeling. Så kan de forældre, som der er masser af, som ønsker at tage ansvar og netop give deres børn de bedst mulige uddannelsesmæssige forudsætninger, slippe for noget af den spændetrøje, som skoledistrikterne rundt omkring giver dem. Her kan kommunerne i dag i vid udstrækning gøre meget.

På informationsdelen er vi også meget åbne over for forslaget. Vi har tidligere foreslået, at alle forældre indkaldes til et førskolemøde, 2-3 år før deres børn når skolealderen, således at de allerede der kan begynde at forberede sig på, hvad det vil sige at skulle have skolebørn frem for børnehavebørn.

Så er der forslaget omkring heldagsskolen, hvor man i bemærkningerne nævner Odense Kommune som et eksempel. Det bevidstgør sådan set os om, at der er muligheder, hvis man får dispensation. Vi synes, at det, der bliver anvendt i Odense, virker rimeligt og fornuftigt, men vi synes ikke, at der er noget i vejen for, at det skal ske på dispensation, for vi ønsker ikke at indføre heldagsskolen ad bagdøren.

Det kan også være udmærket med flere lærertimer og lavere klassekvotienter, måske særlig det første, men det er kommunerne, der har ansvaret for folkeskolens økonomi.

Til gengæld er vi meget, meget enige i behovet for at opprioritere uddannelsen på seminarierne i tosprogethed og især også efteruddannelsen af lærere. Der er redegjort for i bemærkningerne, at det er veldokumenteret, at der er et efterslæb her, og vi synes egentlig også, at ministeren burde tage det til efterretning og kaste sig ud i kampen for, at lærernes kvalifikationer på det her område bliver forbedret.

Et særligt vigtigt punkt er punkt 11 om forskningsprojekter, hvor vi er meget enige i, at der er behov for metodeudvikling. Vi har hørt ministeren sige i dag, og vi har også hørt ministeren sige det ved andre lejligheder, at det sådan lidt er, hvad man tror på, og hvilken overbevisning man har, og at ingen kan fortælle ham noget andet. Men det vigtigste er nu engang, at vi får det dokumenteret, for vi har også set eksempler på, at forskningsresultater fra andre lande er blevet affejet som værende ikke gældende i Danmark, fordi der gør sig helt særlige forhold gældende.

Jeg tænker bl.a. her på en ansøgning fra Århus Kommune om at få lov til at undervise på arabisk i forskellige fag. Det er blevet afvist fra ministeriets side på trods af, at det er relativt veldokumenteret, at det muligvis ville være et godt eksperiment at give sig i kast med.

Endelig kan vi sige med en lille smule ironi, at vi udmærket forstår Socialdemokratiets behov for i punkt 12 at væрге sig lidt mod det frie skolevalg, som man har været med til at indføre i folkeskoleforliget. Det vil vi sådan set gerne medvirke til, men det skulle Socialdemokratiet måske have tænkt på noget før.

Den fg. formand (Elisabeth Arnold):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er hr. Kamal Qureshi.

Kamal Qureshi (SF):

Da vi for nogle år siden var i Canada med Integrationsudvalget, talte vi med nogle repræsentanter for de canadiske myndigheder, som gav et eksempel på styrken af og fordelene ved at have et samfund, hvor sprogkompetencerne bliver betragtet som et gode.

De nævnte, at Canada havde fået en stor kontrakt hjem fra Marokko, en stor telekommunikationskontrakt, ikke fordi Canada havde dygtige ingeniører, det var der også en lang række andre lande der havde; ikke fordi Canada havde dygtige ingeniører, der talte fransk, det var der også en lang række andre lande der havde; men fordi Canada ikke alene havde dygtige ingeniører, som talte fransk, men også dygtige ingeniører, som talte både fransk og arabisk på et ordentligt niveau. Det medførte, at Canada fik en milliardkontrakt i dollar hjem. Sådan blev det i hvert fald beskrevet for os fra Integrationsudvalget.

Det er måske et meget godt eksempel på den store forskel, der ligger i tilgangen til den måde, som SF gerne ser det danske samfund, og den måde, som debatten er både her i dag i Folketinget og uden for Folketinget. Her bliver det at kunne tale to sprog et problem frem for en styrke. Her bliver folks etnicitet gjort til et problem frem for at se på, hvilke muligheder der ligger i at have en anden kulturel baggrund og have sproglige kompetencer, der omfatter andet end dansk.

Kl. 16.55

Vi har i hvert fald i København adskillige gange hørt integrationsborgmesteren, Bo Asmus Kjeldgaard, anføre, at København er i stand til at tiltrække virksomheder, ikke alene på grund af Københavns beliggenhed og de andre faciliteter, der er, men også fordi København på sigt vil kunne få en befolkningssammensætning, hvor sprogkompetencerne handler om andet end at kunne fransk og engelsk, som vil kunne give medarbejdere, som kan tale arabisk eller andre sprog.

Så først og fremmest en skole for alle og en skole, hvor etnicitet ikke bliver betragtet som et problem i sig selv.

Der er en lang række gode forslag i Socialdemokraternes beslutningsforslag, som vi fra SF's side gerne vil kvittere for. Der er noget af det, som måske er i underkanten af, hvad der er behov for. Jeg kan ikke se, at det, at man nedsætter en husleje for familiebolig fra 4.800 kr. til 4.200 kr., skulle give en større effekt. Men lad os ikke

gå ned i detaljerne, for der er en lang række af de her forslag, der er interessante.

Vi har haft en diskussion omkring sprogtest. I København bruger man jo allerede sundhedsplejerskernes kontakt med familierne til at vurdere, hvor der er nogle hjem, hvor der er behov for en tidlig sprogstimulering, hvilket har medført nogle af de resultater, som jeg tidligere anførte, nemlig at man i København har et sprogniveau hos 2. klasse-eleverne, som er på niveau med resten af Danmark.

Men desværre må jeg jo konstatere, at undervisningsministerens temperament ikke er blevet mindre, siden han har skiftet ministerembede, og hans ønske om dialog er ikke steget. Jeg har i mit indlæg flere gange kvitteret for ministerens indlæg og faktisk rost ministeren for det, han sagde. Men det er klart, at det kræver et ønske om en dialog. Det kræver, at man også lytter til det, der bliver sagt.

København og Århus er glimrende eksempler på, at vi i Danmark er meget længere fremme med mange af de her tiltag end det, Socialdemokraterne lægger op til. Man har faktisk allerede elever i Århus og København, for bare at tage de store byer, som jo har hovedparten af elever med anden etnisk baggrund, som i 2. klasse har et sprog på et niveau, der svarer til resten af eleverne i de danske folkeskoler. Så spørgsmålet er, om det her forslag ikke prøver at løse nogle problemer, som i hvert fald ikke eksisterer i det omfang eller på de måder, som forslaget lægger op til.

Så tror jeg i øvrigt, at det er væsentligt, at vi kigger på, hvad der sker i de små kommuner, som i dag får boligplaceret folk, der kommer udefra. Er de i stand til at løfte opgaven med at give relevant undervisning til børnene? Er de i stand til at give undervisning, der er tilstrækkelig differentieret? Eller er der behov for – det er måske også det, som de store kommuner kan være med til at løse – at man i højere grad samler nogle af de steder, hvor man giver undervisning til børn, sådan at de sproglige kompetencer, børnene har, bliver stimuleret bedst muligt, og man får mulighed for at udnytte de sproglige kompetencer, de allerede har, samt bruge de relevante redskaber til at lære børnene dansk?

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Jeg var lige ved at være nervøs for, at jeg var gået forkert og befandt mig i Borgerrepræsentationen i København med al den snak om Køben-

havn. Jeg kunne godt høre, at der også kom lidt Århus ind i dialogen her, gudskelov, for jeg ved jo, at det er nationale problemer, vi skal behandle her, og ikke kun københavnske problemer, som det i forvejen ikke går for godt med.

Vi mener jo også, at det er en styrke at kunne to, tre eller fire sprog. Det er fantastisk givtigt for et barns fremtid at kunne flere sprog. Det kan vi aldrig nogen sinde blive uenige om. Men den måde, mange tosprogede her i Danmark kan to sprog på, er ikke at kunne de to sprog. Det er jo, at det i virkeligheden er to halve sprog, de kan.

Vi har haft hele diskussionen om, hvorfor vi ikke mente, at Københavns Kommune og Århus Kommune eksempelvis kunne køre sprogundervisning på arabisk. Det er jo, fordi børnene simpelt hen var så dårligt funderet i det første sprog, at de ikke ville være i stand til at tilegne sig det andet sprog.

Så mener ordføreren ikke, at det vil være mest givtigt, at børnene, hvis de skal udnytte fordelene ved at kunne tale to eller tre sprog, bør kunne tale begge sprog godt?

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Nu har jeg jo ikke siddet i Københavns Borgerrepræsentation, så jeg skal ikke kunne sige, hvordan der er i de debatter, der foregår dér, det har fru Louise Frevert selvfølgelig et større kendskab til. Derfor nævnte jeg også Århus som et af de steder, hvor resultaterne er gode.

KL 17.00

Men jeg er helt enig i det, fru Louise Frevert siger, og derfor har vi jo også fra SF's side sammen med en lang række andre partier i Folketinget – desværre ikke med et flertal på nuværende tidspunkt – slået fast flere gange, at vi ønsker modersmålsundervisning. Vi ønsker, at der skal være relevant, kompetent modersmålsundervisning, vi ønsker, at tosprogede elever får to hele sprog, fordi det netop er til fordel ikke kun for dem selv, men for det danske samfund, at vi får sprogkompetente elever, sprogkompetente borgere. Det er vi helt enige i.

(Kort bemærkning).

Louise Frevert (DF):

Vi er åbenbart enige så langt hen ad vejen, at vi mener, at det vil være givtigt. Målet er vi enige om, men det er vejen hen til målet, midlet, som vi er uenige om, idet vi jo ikke mener, at modersmålsundervisning skal være betalt, men at folk

selv må bestemme, hvorvidt de vil have modersmålsundervisning eller ej. Så er det slået fast en gang for alle.

Men mener ordføreren ikke, at for at kunne opfatte en begrebsverden på et sprog, vil det være givtigt, at man får den begrebsverden via litteratur og andet på den pågældende sprog? For det, der også er det kulturelt bærende, er, at man har den begrebsverden eksempelvis på urdu eller på amerikansk eller på engelsk eller på dansk. Så hvis man skal tilegne sig både en begrebsverden og et sprog fuldt ud, er ordføreren så ikke enig med mig i, at det skal foregå på det pågældende sprog?

(Kort bemærkning).

Kamal Qureshi (SF):

Jo, fuldstændig enig, og det er jo som talt ud af munden på mange af de sprogeksperter, der er, som alle sammen siger, at årsagen til, at man skal have modersmålsundervisning, og årsagen til, at modersmålsundervisningen er så relevant og så vigtig, lige netop er, at det er med til at udvikle redskaberne, det er med til at udvikle de begreber, som børn har brug for for at kunne tilegne sig et nyt sprog.

Hvis ikke børnene på deres eget modersmål får modersmålsundervisning, som giver dem redskaber og begreber, som er nødvendige, kan det være meget svært for dem at tilegne sig et nyt sprog, og det er det, der er hovedargumentet for alle personer, nej, ikke alle, men hovedparten af de personer, der har kendskab til sprogundervisning. Jeg skal ikke gøre mig til ekspert på det område, og det er fru Louise Frevert selvfølgelig heller ikke, men hovedparten af de eksperter, der er på området, siger, at modersmålsundervisning er nødvendigt for at kunne tilegne sig et nyt sprog og begreberne ordentligt.

Den fg. formand (Elisabeth Arnold):

Så siger vi tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Den næste ordfører er hr. Jørgen Arbo-Bæhr.

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Da jeg læste det her forslag, slog det mig, hvordan Socialdemokraterne med det forslag først og fremmest gør spørgsmålet om integration i folkeskolen til et spørgsmål om antal.

Det er efter min mening forfejlet, når kvoter, tvangsflytninger og antal er styrende for, hvad man vil gøre for at udvikle den danske folkesko-

le og for at udvikle integrationen i den danske folkeskole.

Vi siger ikke, at antallet ikke betyder noget. Det gør det. Det er jo velkendt, at vores skoler er blandede. Det er også velkendt, at det er en styrke med blandede skoler socialt, at der både er ressourcestærke og ressourcesvage børn i samme skoleklasse. Alt viser, at de stærke børn trækker de andre op, mens de svage ikke trækker de stærke ned. Det er også velkendt, at Danmark bliver mere og mere delt, hvor de, der har meget, trækker sig sammen i bestemte områder og bestemte boligkvarterer, mens de, der ikke har, presses sammen i særlige boligområder.

Spørgsmålet er, hvordan vi sikrer, at vores skoler og vores boligområder bliver mere blandede. Socialdemokraterne siger tvang, kvoter og tvangsspredning. Vi tror ikke, at det virker.

For det første: Tvangsflytninger giver ikke nødvendigvis resultater. Man kan jo bare spørge sig selv, hvordan det vil være at blive flyttet fra sit nærområde, fordi der ikke længere er plads til sådan en som en selv med den etniske baggrund, man nu har. Man kan spørge sig selv: Bliver børn bedre eller dårligere i stand til at modtage undervisning, udvikle sprog og blive fagligt dygtige, hvis de er tvangsflyttet fra deres nærområde? Jeg tror, det siger sig selv, at det bliver de ikke bedre af.

For det andet kan man jo også sige, at målsætningen om et loft på 25 pct. tosprogede i skolerne i sig selv er et matematisk problem i f.eks. sådan en kommune som København, hvor 31 pct. af børnene er tosprogede. Er det meningen med et sådant forslag, at børnene så skal sparkes ud af kommunen, eller hvad er meningen?

Kl. 17.05

Jeg mener, vi kan konstatere, at Albertslundmodellen ikke virker, i hvert fald ikke, når man ser på karaktergennemsnit. Derfor er det, vi siger, at vi ønsker blandede skoler, vi ønsker blandede klasser. Vi anser det for meget vigtigt, at der netop er tale om en social blanding, hvor svage og stærke børn går sammen. Fordeling efter sprogtest betyder i praksis, at alle de svage samles i grupper på andre skoler.

Over for det mener vi at frivilligheden er den bedste vej. Det handler jo trods alt om at give også tosprogede så godt et tilbud, at der ikke bliver sagt nej til det, at det er et reelt tilbud. De såkaldt hvide skoler skal reservere plads, så der bliver plads til tosprogede børn; der skal laves sproggruppetilbud, så både stærke og svage kommer sammen; de såkaldt sorte skoler skal

gives midler og ressourcer til at lave så gode tilbud, at også lokale børn af dansk oprindelse vil gå i skolen.

Når vi afviser det socialdemokratiske forslag, er det ikke, fordi vi ikke vil gøre en indsats, men fordi vi ikke tror, det virker. Det er jo sådan, at den danske folkeskole ikke er god nok. PISA-undersøgelsen er faktisk dybt bekymrende, særlig i forhold til de alt for mange tosprogede børn, som har dårlige læsefærdigheder. PISA-undersøgelsen giver da også nogle fingerpeg om, hvad man kan bygge videre på: styrket efteruddannelse af lærerne, bedre lokal evalueringsstruktur, hvor lærerne i højere grad følger op på den enkelte elev, for bare at nævne nogle af dem.

For Enhedslisten er det afgørende, at der afsættes midler til at styrke efteruddannelse, at der afsættes midler til øget skole-hjem-samarbejde og til styrkelse af den pædagogiske ledelse på skolerne. Samtidig mener vi også, det er nødvendigt med en massiv indsprøjtning i folkeskolens fysiske rammer, i arbejdsmiljøet på skolerne, i undervisningsmaterialer osv.

Det er sådanne indsprøjtninger, som vi mener kan danne basis for en bedre folkeskole, for bedre færdigheder og for mere integration i folkeskolen i modsætning til det socialdemokratiske forslag, som vi derfor ikke støtter.

Den fg. formand (Elisabeth Arnold):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Troels Ravn.

Troels Ravn (S):

Jeg har under debatten særlig mærket mig to forhold, som har været gennemgående: Der har været en positiv kritik af forslaget, og så har der været en del snak om sprogtest.

Forslaget får megen ros uden dog at kunne opnå et bredt flertal, men det lover rigtig godt for det fortsatte samarbejde og de fortsatte drøftelser i udvalget.

Jeg kan forsikre undervisningsministeren, som udtrykte glæde over, at Socialdemokraterne nu har øjnene åbne for problemerne vedrørende integration i folkeskolen, for, at det har vi, og at vi vil drøfte det og samarbejde; vi vil finde ordentlige løsninger på integrationen i folkeskolen. Vi vil også forpligte regeringspartierne og Dansk Folkeparti til på samme måde at være handlingsorienterede, netop i erkendelse af, at ord ikke er nok, men må følges op af handling.

Med hensyn til sprogtest er det altså, som jeg var inde på i det første indlæg, desværre en tendens i Danmark, at vi oplever, at Danmark bliver et delt samfund, bl.a. fordi vi går i skole med nogle, der ligner os selv. Forslaget forsøger jo med sine mange elementer at strikke noget konstruktivt sammen i forhold til at gøre op med det, men et af elementerne i det er altså sprogtest, det er et af midlerne, sådan at kommunerne får sikret den nødvendige lovhjemmel, så børnene på baggrund af sprogtest kan indskrives på de skoler, som bedst håndterer problemerne.

Det skal ikke forstås sådan, at det nødvendigt er problematisk at være tosproget, men det er faktisk rigtigt, at for mange tosprogede børn er der problemer med hensyn til integrationen i folkeskolen.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Elisabeth Arnold):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Kl. 17.10

Den sidste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 81:

Forslag til folketingsbeslutning om fordobling af perioden med fuld uddannelsesstøtte (SU) for studerende på videregående uddannelser ved barsel.

Af Pernille Vigsø Bagge (SF) m.fl.
(Fremsat 20/4 2005).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Med ændringerne sidste år fik forsørgerne, herunder ikke mindst de enlige forsørgere, et økonomisk løft.

Den anden side af medaljen er imidlertid, at vi bruger ganske betydelige midler på det, som er verdens bedste SU-system. I år anvender vi 12,6 mia. kr. på SU, hvoraf stipendierne udgør 10,1 mia. kr. Det er verdensrekord. Der er meget langt ned til nummer to, og derfor vil jeg sige til indledning, at hvis der er noget, vi ikke har brug for, så er det større udgifter til SU. Derimod kan jeg godt se nogle steder, hvor vi har brug for større udgifter til bedre undervisning. Så det skulle vi måske overveje ved lejlighed.

Socialistisk Folkeparti har nu fremsat et beslutningsforslag, som udvider antallet af de studerendes fødselsklip og dermed øger udgifterne. Der er ikke noget bud på, hvordan forslaget skal finansieres, og alene derfor må regeringen afvise det.

Forslaget indebærer bl.a., at støtten til barsel for enten moren eller faren kan udgøre op til 24 SU-klip. Jeg går ud fra, at forslaget som konsekvens indebærer, at disse klip ikke længere kan tages som enkeltklip, idet en sådan forlængelse af støtteperioden på op til 2 år efter min mening vil være uddannelsespolitisk uforvarsomt. Vi gør ikke de unge en tjeneste ved at tilskynde dem til at forlænge studietidene.

Sådan ønsker om forbedringer, altså 1 års dobbelte studiekлип, i alt 24, må i givet fald finansieres gennem en bedre prioritering af de mange penge, vi i dag bruger på støtte til studerende, og hvis forslagsstillerne har forslag til finansiering, vil regeringen gerne drøfte det.

De henviser til, at der i 2002 blev indført 1 års barselorlov på arbejdsmarkedet, men efter min mening er det svært at drage en parallel til arbejdsmarkedet, for SU er jo ikke løn, og formålet med SU-systemet er at gennemføre studier. Det er noget helt andet.

De nuværende regler giver som udgangspunkt 12 ekstra SU-klip til moren og 6 klip ekstra til faren. Moren kan vælge at give op til 6 klip til faren, hvis hun ønsker det. I 2004 valgte hele 6.700 studerende at blive forældre på disse vilkår.

Spørgsmålet er derfor, hvor stort det reelle behov er for øget barselstøtte, selv om jeg godt er klar over, at det i praksis ikke er muligt for begge forældre at have erhvervsarbejde under barsel.

Jeg har bemærket, at forslaget er afgrænset til kun at gælde for studerende på videregående uddannelser. Det indebærer, at barselperioden på dobbelt støtte kan være 12 måneder, hvis man går på en videregående uddannelse, mens